

ПРАЦЯ В УМОВАХ НЕСПРИЯТЛИВИХ ХІМІЧНИХ ФАКТОРІВ ПОРУШУЄ ПОКАЗНИКИ СПЕРМОГРАМИ У ІНФЕРТИЛЬНИХ ЧОЛОВІКІВ

Ломейко О. О.

Запорізький державний медичний університет,

м. Запоріжжя, Україна

gancheva@zsmu.pp.ua

Вступ. Однією з важливих проблем, що стоять перед людством в останні десятиліття, є постаріння населення на тлі зниження народжуваності. Зростає кількість безплідних шлюбів, погіршуються показники, що характеризують репродуктивне здоров'я. Зростання частоти чоловічого безпліддя є наслідком цілого ряду факторів – соціальних, економічних, способу життя, а також екологічними проблемами довкілля. При цьому на перше місце виходять несприятливі хімічні фактори виробничого середовища, які наділені репродуктивною токсичністю та спричиняють порушення чоловічої репродуктивної функції. Наслідком цього є киснева недостатність, розвиток окислювального стресу, апоптоз та некроз статевих клітин. В той же час, особливості змін спермограми та морфології сперматозоїдів при дії несприятливих хімічних факторів в нашій країні не досліджувалось.

Мета дослідження: дослідити особливості змін показників спермограми у інфертильних чоловіків, що працюють в умовах несприятливих хімічних факторів.

Матеріал та методи. Клінічне дослідження проводилось впродовж 2013-2017 рр. на базі кафедри акушерства, гінекології та репродуктивної медицини ФПО Запорізького державного університету. Обстежено 48 чоловіків з безпліддям, професійна діяльність яких була пов'язана з несприятливими хімічними чинниками. Групу контролю склали 25 практично здорових чоловіків. Лабораторна діагностика включала загальноклінічне та мікроскопічне дослідження, аналіз показників спермограми та гормонального статусу. Для статистичного аналізу отриманих результатів використовували пакет програм обробки даних загального призначення Statisticafor Windows версії 7.0 (StatSoftinc., США). При $p < 0,05$ розбіжності вважали статистично вірогідними.

Результати дослідження. За аналізу показників кількісних показників спермограми в умовах контакту з несприятливими хімічними факторами, порівняно з контролем, спостерігалось вірогідне зменшення всіх досліджуваних параметрів: загальної кількості сперматозоїдів - $34,4 \pm 5,51 \cdot 10^6$ проти $42,0 \pm 5,08 \cdot 10^6$ ($p < 0,05$), кількості сперматозоїдів на 1 мл еякуляту $26,3 \pm 4,95 \cdot 10^6$ vs. $34,0 \pm 5,78 \cdot 10^6$ ($p < 0,05$), кількості сперматозоїдів з поступальним ($37,9 \pm 6,89 \cdot 10^6$ vs. $24,8 \pm 6,11 \cdot 10^6$, $p < 0,05$) та непоступальним ($33,5 \pm 4,78 \cdot 10^6$ vs. $44,8 \pm 9,81 \cdot 10^6$, $p < 0,05$) рухом.

Висновки. Контакт з несприятливими хімічними факторами в процесі професійної діяльності є фактором ризику щодо розвитку чоловічого безпліддя за рахунок кількісних змін спермограми та залежить від тривалості професійного анамнезу, де межею ризику є стаж більше 5 років.